

«Un llibre per a
la nova generació
de joves feministes»,
Time

MOXIE

LA REVOLUCIÓ
DE LES NOIES

JENNIFER MATHIEU

fanbooks

JENNIFER MATHIEU

MOXIE

*LA REVOLUCIÓ DE LES
NOIES*

Traducció de Lluís Delgado Picó

fanbooks

Fanbooks

Títol original: *Moxie*

© del text: Jennifer Mathieu, 2017

© de la traducció: Lluís Delgado Picó, 2018

Il·lustracions de la coberta i de l'interior d'Elizabeth H. Clark

© Grup Editorial 62, s.l.u., 2018

Fanbooks, Av. Diagonal, 662-664, 08034 Barcelona

www.fanbooks.cat

Primera edició: juny del 2018

Fotocomposició: Lozano Faisano, S. L.

ISBN: 978-84-16716-89-0

Dipòsit legal: B. 10.268-2018

Imprès a Catalunya

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

U

El senyor Davies, el professor d'anglès, es passa la mà pels cabells rapats a l'estil militar. La suor li perla la línia dels cabells i esbufega amb les galtes ben vermelles. Sembla un ericó borratxo.

De fet, és possible que vagi begut. Tot i que és dimarts i encara no és ni l'hora de dinar.

—Parlem del simbolisme al vers 12 del poema —anuncia, i agafo el bolígraf per copiar exactament el que diu mentre ens explica què significa en realitat la llum daurada que brilla darrere les cortines blaves. Diu que vol que «parlem» del simbolisme, però no és veritat. Quan fem l'examen del tema, voldrà que li escrivim paraula per paraula el que hagi dit a classe.

Parpellejo i intento mantenir-me desperta. La meitat de la classe joguineja amb el telèfon i somriu dissimuladament amb la mirada clavada a l'entreuix. Sento que se'm liqua el cervell.

—Vivian, tu què n'opines? —em pregunta el senyor Davies.

Naturalment.

—Bé... —començo, retorçant-me a la cadira i mirant fixament la fotocòpia del poema que tinc damunt la taula—. Doncs...

Les galtes se'm tornen de color escarlata. Per què sempre m'ha de preguntar a mi, el senyor Davies? Per què no es fica amb cap dels que somriuen mirant-se l'entreuix? Com a mínim jo faig veure que paro atenció.

Tots dos ens quedem en silenci durant el que em sembla la tercera part de la meua esperança de vida. Em remoc a la cadira. El senyor Davies em mira fixament. Em mossego el llavi inferior, insegura. El senyor Davies em mira fixament. Busco una resposta, la que sigui, dins el meu cap, però em costa pensar perquè tothom em mira. Al final, el senyor Davies es rendeix.

—Lucy? —diu finalment, cridant la Lucy Hernandez, la noia nova, que tenia la mà alçada des que ha formulat la pregunta.

El professor la mira, inexpressiu, i espera.

—A veure —comença la Lucy, i és evident que es mor de ganes de continuar, perquè fins i tot es redreça una mica a la cadira—, si tenim en compte la referència que fa la veu poètica al vers 8, jo diria que la llum potser indica un... dallò... com es diu... com una *transició* en la manera com la veu poètica entén...

Algú tus al fons de l'aula. Al final de la tos, es camuflen les paraules:

—Ves a fer-me un entrepà.

Tot seguit se sent un cor de rialles i rialletes, una mena d'aplaudiment d'amagat.

No em cal girar-me per saber que són en Mitchell Wilson, que torna a comportar-se com un malparit, i els imbècils dels seus amics de l'equip de futbol americà, que li fan de claca.

La Lucy respira fondo.

—Perdona, què m'acabes de dir? —pregunta girant-se cap a ell amb els ulls negres com taronges.

En Mitchell li dedica un somriure afectat des de la seva taula i la mira amb uns ulls blaus coronats per uns cabells de color castany rogenc. Francament, seria força atractiu si no parlés, ni caminés, ni respirés, ni res de res.

—He dit que em vagis... a... fer... un... entrepà —contesta en Mitchell, tot orgullós d'ell mateix, i els seus sequaços de l'equip de futbol americà riuen com si fos l'acudit més ocurrent i original que han sentit a la vida, malgrat que tot el grup repeteix la mateixa frase des de la primavera passada.

La Lucy es torna a girar i posa els ulls en blanc. El pit se li omple de tot d'esquitxos vermells.

—No fa gràcia —rondina en veu baixa.

Es col·loca els cabells morens llargs per sobre les espatlles, com si intentés amagar-se. Plantat al davant de tots, el senyor Davies branda el cap i arrufa les celles.

—Com que és impossible mantenir un debat decent en aquesta classe, hauré d'acabar la lliçó ara mateix —ens renya—. Agafeu el llibre de gramàtica i comenceu els exercicis de les pàgines 25 i 26. Els vull per a demà.

Us juro que escull les pàgines a cegues. Ni tan sols sé si hem fet la matèria a classe.

Mentre els meus companys emeten un gemec col·lectiu i jo furgo dins la motxilla per agafar el llibre, la Lucy s'arma de coratge i li engega:

—No és just, senyor Davies. Sí que *manteníem* un debat raonable. Però ells —fa un gest cap enrere amb el cap, incapaç de tornar a mirar en Mitchell— ho han espatllat. No entenc per què ens castiga a tots.

M'estremeixo. La Lucy és nova a l'Institut d'East Rockport. No sap el que ens espera.

—Lucy, que no has sentit que acabo de demanar a la classe que comenci els exercicis de les pàgines 25 i 26 del llibre de gramàtica? —li replica el senyor Davies, que mostra més interès a donar una bona lliçó a la Lucy del que ha mostrat en cap moment per la llum daurada que hi ha darrere les cortines blaves.

—Sí, però... —comença la Lucy.

—No, ja n'hi ha prou —la interromp el senyor Davies—. Calla. Ja podeu afegir la pàgina 27 als deures que us he posat.

En Mitchell i els seus amics es peten de riure, i la Lucy calla i fa uns ulls cada cop més grossos. Té la mirada clavada en el senyor Davies, com si cap professor no li hagués parlat mai d'aquesta manera en tota la seva vida.

Un segon o dos més tard, en Mitchell i els seus amics s'avorreixen i es calmen, i tots plegats obrim els llibres de text i ens resignem a fer els deures. Tinc el coll orientat cap a les paraules «oracions subordinades», però la meua mirada es

perd cap a la Lucy. M'estremeixo una mica en veure que encara no ha obert el llibre, però se'l mira fixament, com si algú li acabés de clavar un cop a la cara amb el manual i intentés recuperar l'alè. És evident que intenta reprimir les llàgrimes.

Quan per fi sona el timbre, recullo les coses i surto de l'aula a correuita. La Lucy encara seu amb el cap cot mentre es va guardant les coses a la motxilla.

La Claudia se m'acosta pel passadís.

—Hola —la saludo mentre em penjo la motxilla a les espatlles.

—Ei —contesta, i em dedica el mateix somriure que m'ensenya des que ens vam fer amigues íntimes al jardí d'infància gràcies a la nostra afició compartida pels adhesius i el gelat—. Com anem?

Dono una ullada al meu voltant per assegurar-me que no em poden sentir ni en Mitchell ni cap dels seus amics.

—Ens acaben de posar un munt de deures de gramàtica. En Mitchell emprenyava la Lucy, l'alumna nova, i en comptes d'esbronar-lo, el senyor Davies ha posat més pàgines de deures a tota la classe.

—A veure si ho endevino —diu la Claudia mentre caminem pel passadís—. Han tornat a dir allò de «ves a fer-me un entrepà»?

—Déu meu, com ho has sabut? —replico, amb la veu amarada d'una sorpresa burla.

—He fet un si l'encerto, l'endevino —diu la Claudia, i posa els ulls en blanc.

La Claudia només m'arriba a l'altura de l'espatlla perquè és més baixeta que jo, i m'he d'inclinar una mica per sentir què diu. Jo faig un metre setanta-vuit centímetres, i com que tot just començo el tercer any a l'institut, suposo que encara he de créixer més, però la Claudia és de la mida d'una tauleta de cafè des que vam començar secundària.

Ens aturem davant del meu armariet.

—Ho fan per tocar els collons —rondino—. A més a més, ni tan sols és un acudit original. «Ves a fer-me un entrepà». Nano, almenys et podries inventar alguna cosa que no vulti per Internet des que fèiem secundària.

—Ja t'entenc —coincideix la Claudia, que m'espera mentre busco la bossa del dinar als racons cavernosos del meu armariet desordenat—. Però anima't, va. Estic segura que, tard o d'hora, creixerem.

Clavo una mirada severa a la Claudia, que respon fent una ganyota. Fa molt de temps, en Mitchell tan sols era un alumne qualsevol de l'institut de secundària d'East Rockport, i el seu pare era un simple professor d'història de Texas de segon de secundària, a qui li encantava perdre temps a classe ensenyant-nos vídeos de YouTube de lesions infames de jugadors de futbol americà, fins i tot d'aquelles en què els ossos trencats travessaven la pell i tot. Era irritant, però si no li feies cas era força fàcil ignorar-lo.

En qüestió de cinc anys, la pel·lícula va canviar del tot. El senyor Wilson s'ho va manegar per guanyar posicions entre les files bizantines de la jerarquia de l'educació pública d'East Rockport i es va convertir en el director de l'institut del municipi, i en Mitchell va guanyar quinze quilos i el poble va descobrir que era capaç de llançar una pilota dibuixant una espiral perfecta. Avui dia, és perfectament acceptable que en Mitchell Wilson i els seus amics interrompin noies a classe per ordenar-los que els facin entrepans.

Quan arribem a la cafeteria, la Claudia i jo ens obrim pas entre les taules i anem a seure amb les noies amb qui dinem cada dia: la Kaitlyn Price, la Sara Gomez i la Meg McCrone. Són com nosaltres, noies agradables i d'allò més normals, i ens coneixem de tota la vida. Són noies que han viscut sempre a East Rockport, un poblet de 6.000 habitants. Noies que no intenten destacar. Noies enamorades en secret que mai no atacaran. Noies que seuen en silenci a classe, treuen unes notes decents i esperen que no els demanin mai que expliquin el simbolisme del vers número 12 d'un poema.

En resum: bones nenes.

Assegudes a taula, xerrem de les classes i de tafaneries trivials, i mentre faig una mossegada a la poma veig la Lucy Hernandez, que comparteix una altra taula amb uns quants llops solitaris més que solen unir forces per semblar menys solitaris. Al voltant de la taula de la Lucy hi ha la taula dels

esportistes, la taula dels populars, la taula dels fumats i la taula de tota la resta de varietats de nois i noies d'East Rockport. La taula de la Lucy és la més depriment de totes. No parla amb ningú, només clava regularment una forquilla de plàstic en un plat de pasta amb aspecte extremament depriment que guarda dins una carmanyola molt atrotinada.

Se m'acut que la podria convidar a seure amb nosaltres, però llavors recordo que en Mitchell i els imbècils dels seus amics seuen al bell mig de la cafeteria, buscant gresca i esperant la més mínima oportunitat per atacar-nos amb les seves collonades misògines. A més a més, després del que ha passat a classe, segur que la Lucy Hernandez és un objectiu prioritari.

Així doncs, al final no la convido a seure amb nosaltres. Potser no soc tan bona nena.

DOS

La Joan Jett, la nostra vetusta gata tigrada, m'espera quan obro la porta de casa en tornar de l'escola. A la Joan Jett li encanta venir-nos a rebre quan arribem (en això sembla més un gos que un gat) i viu per miolar, udolar i cridar l'atenció. La mare diu que així fa honor a qui li va donar el nom, la Joan Jett humana, una dona que, als anys setanta, va formar part de The Runaways, un grup integrat únicament per noies, abans de fundar el seu propi grup. Quan la Claudia i jo érem més petites, fèiem vídeos de la Joan Jett gata ballant cançons de la Joan Jett cantant.

Faig una carícia ràpida a la Joan Jett i veig que la mare m'ha deixat una nota al taulell. Em podria haver enviat un missatge de text, però li agrada el que ella anomena «la qualitat tangible del paper».

Aquesta nit treballo fins tard. Els avis m'han dit que vagis a sopar amb ells si vols. Plega'm la roba neta que tinc damunt del llit i guarda-la, sisplau.

T'estimo. Petonets. Mama

Ara ja soc prou gran per quedar-me sola quan la mare té un torn de nit al servei d'urgències on treballa d'infermera, però quan jo era petita i li tocava fer un torn a deshora, l'avia em venia a buscar a l'escola, em duïa a casa seva, sopàvem àpats preparats de la marca de congelats Stouffer's amb l'avi i, en acabat, tots tres intentàvem endevinar les respostes de *La ruleta de la fortuna* abans no em ficaven al llit al dormito-

ri que havia ocupat la meva mare de jove. Aleshores l'àvia ja l'havia redecorat amb tons suaus de roses i verds, i no havia deixat ni rastre dels pòsters i els adhesius de grups de punk rock de la mare, però m'agradava mirar per la finestra de la seva antiga habitació i imaginar-me-la jove i rebel, decidida a marxar d'East Rockport un dia per no tornar-hi mai més. Tot i que només va aconseguir dur a terme la meitat del pla, la joventut de la mare encara em fascina.

En aquells temps de la meva infància, em quedava adormida i, segons com estava la mare de cansada quan tornava de la feina, o bé em despertava i em trobava l'avi veient el programa *Today* dels matins, o bé em despertaven en plena nit i feia el trajecte de deu segons que hi havia fins a casa nostra, agafada de la mà de la mare i ensumant la suau olor mentolada i antisèptica que sempre porta a casa quan ve de treballar. Avui dia només vaig a casa dels meus avis a sopar, però encara intenten convence'm perquè passi la nit a casa seva com en els vells temps.

El telèfon em brunzeix. És l'àvia.

—Hola, reina, estic escalfant *enchiladas* de pollastre —m'informa—. Vols venir?

Els avis esmorzen a les 5, dinen a les 11 i sopen a les 4.45. Al principi em pensava que ho feien perquè són vells, però la mare diu que sempre han seguit el mateix horari i que, quan es va independitzar als divuit anys, es va sentir rebel perquè sopava quan ja s'havia fet fosc.

—D'acord —accedeixo—, però abans he de plegar la roba.

—Molt bé, doncs vine quan acabis.

Pico un tros de formatge del frigorífic, contesto uns quants missatges de text de la Claudia, que rondina perquè el seu germà petit és molt irritant, i en acabat decideixo que potser m'hauria d'ocupar de la roba una vegada per totes. La Joan Jett em ve corrent al darrere, i m'acompanya gemejant cap al dormitori del fons, on trobo una muntanya de roba neta al bell mig del llit desfet de la mare. Em poso a plegar calces de colors pastel formant quadrats delicats i a penjar sostenidors molles al lavabo perquè s'assequin. No-

més hi ha roba de dona. El meu pare va morir quan jo era un nadó en un accident de moto que va patir als carrers de Portland, Oregon, on vivíem tots tres. Es deia Sam, i tot i que fa estrany dir aquestes coses d'un pare que ni tan sols recordo, veient les fotos estic segura que era tot un bombonet amb els cabells d'un color ros brut, els ulls verds i els músculs justos per fer-lo atractiu sense arribar a semblar inquietant i fastigós.

La mare encara el troba a faltar, i fa un any, més o menys, una nit que havia begut més vi del compte, em va dir que trobava estrany anar-se fent més gran mentre que en Sam sempre tenia la mateixa edat. Sempre l'anomenava així. «En Sam». No «el teu pare», sinó «en Sam», suposo que perquè ella sempre l'havia associat amb aquell nom, i no amb cap altre. El seu Sam. Llavors va anar a la seva habitació i la vaig sentir plorar fins que es va adormir, un enfocament que no s'avé gens amb l'habitual tarannà assenyat de la mare. De vegades em sento culpable per no trobar-lo a faltar, però és que no en conservo ni el més minúscul record sensorial. Jo només tenia vuit mesos quan va morir. Després de l'accident, la mare i jo vam tornar a East Rockport perquè els meus avis em poguessin cuidar mentre la mare tornava a estudiar i acabava la carrera d'infermeria. I avui dia, setze anys més tard, encara som aquí.

Mentre penjo alguns dels vestits senzills d'estiu de la mare, veig de cua d'ull la capsa de sabates grossa i atrotinada que guarda al prestatge de dalt del seu armari. A la capsa hi ha escrita amb retolador negre la llegenda: LA MEVA JOVENTUT MALGASTADA. Guardo l'últim vestit, estiro la capsa de sabates del prestatge on descansa i me l'enduc a la meua habitació. Ja sé què hi ha a dins. Fa temps, quan la Claudia i jo vam passar l'època de gravar vídeos de la gata ballant amb música de la Joan Jett, m'encantava agafar aquesta capsa i examinar-ne el contingut, però fa anys que no la tafanejo.

L'obro i, amb molta cura, escampo sobre el llit cintes de casset, fotografies antigues, fullets de colors fluorescents i desenes de fanzins fotocopiats amb títols com *Girl Germs*, *Jigsaw* o *Gunk*. Agafo una fotografia Polaroid de la mare on

sembla pocs anys més gran que jo, de quan potser en tenia dinou o vint. A la fotografia, un ble de cabells de color ros platí destaca en la llarga cabellera morena, i du un picardies verd i unes botes militars. Ensenya la llengua a la càmera i envolta amb els braços el coll d'una altra noia que té els ulls foscos i un pírcing que li travessa la cella. En un dels braços, la mare porta escrites amb retolador negre les paraules MÉS REVOLTES I MENYS RÈGIMS.

La mare no parla gaire dels seus anys de joventut abans no va conèixer el meu pare a Portland, però quan ho fa, sempre somriu amb un cert orgull, potser recordant quan es va graduar a l'institut i va anar a Washington amb un Toyota atrotinat que s'havia comprat amb els seus diners, només perquè allà era on vivien i tocaven els seus grups favorits. Grups amb noms com Heavens to Betsy o Excuse 17. Grups formats gairebé íntegrament per noies que tocaven punk rock, parlaven sobre la igualtat de drets i elaboraven petits opuscles que anomenaven fanzins.

Es feien dir les Riot Grrrls.

En aquella època, la mare era una rebel. I quan dic que era rebel, vull dir que duia mig cap rapat, unes Doc Martens negres i pintallavis porpra, del color d'un blau força fosc. Tot i que la mare és força relaxada en comparació amb moltes altres (sempre ha estat molt clara amb mi en el tema del sexe i no li importa que digui alguna paraulota davant seu de tant en tant), costa associar la noia de la Polaroid amb la mare que conec. La mare uniformada amb una bata d'infermera coberta de papallones i de color lavanda que seu a la taula de la cuina una vegada al mes per quadrar el talonari de xecs.

Canvio de postura per posar-me més còmoda al llit i em quedo mirant fixament una pàgina d'un dels fanzins de les Riot Grrrls. Hi apareix un retall del dibuix d'una Wonder Woman vintage amb les mans als malucs i aspecte feréstec. La noia que va elaborar el fanzín va dibuixar paraules que sortien de la boca de la Wonder Woman per advertir els homes que no li busquin les pessigolles quan va pel carrer si no volen rebre una bona bufetada. La imatge em fa somriure. Mentre fullejo el fanzín, se m'acut que tant de bo la Won-

der Woman del dibuix vingués a l'institut d'East Rockport i assistís a les classes que tinc amb en Mitchell Wilson. Llavors la Joan Jett miola per demanar-me el sopar i m'he d'obligar a guardar les coses dins la capsa i tornar-la a desar a l'armari de la mare. Per algun motiu que no acabo d'entendre, el contingut de la capsa em fa sentir millor. Diria que em fa sentir compresa. És estrany, perquè el moviment de les Riot Grrrls va passar fa un milió d'anys, i cap d'aquelles noies no em coneix. Però no puc evitar desitjar haver-les conegut.

L'àvia és una fanàtica dels galls. Té draps amb galls brodats, plats decorats amb galls i uns galls de ceràmica que caminen resseguint l'ampit de la finestra de la cuina com si formessin part d'una desfilada de galls. Fins i tot té un saler i un pebrer en forma de... a veure si ho endevineu... gall.

Agafó el saler i arquejo una cella en contemplar el perpetu somriure amistós del gall.

—Els galls somriuen? —pregunto mentre afegeixo sal a l'acompanyament de verdures de llauna.

—I tant —contesta l'àvia—. Són molt sociables.

L'avi gruny i passa la forquilla pel plat d'*enchiladas* de polastre de Stouffer's.

—Quants galls has conegut personalment, Maureen? —pregunta.

—Uns quants —replica immediatament l'àvia.

L'avi sospira, però sé que li encanta que l'àvia no li doni mai el gust de dir l'última paraula.

M'agrada que els meus avis siguin tan arquetípics. M'agrada sentir-los fer broma, riures l'un de l'altre amb delicadesa, comunicar-se com només ho poden fer dues persones que fa més de quaranta anys que estan juntes. M'agraden les dites divertides que l'avi recita una vegada i una altra amb una gran autoritat. («Vivian, recorda que pots burxar els teus amics i et pots burxar el nas, però no pots burxar el nas dels teus amics».) M'agrada que, tot i que l'àvia no ha resolt mai cap panell de *La ruleta de la fortuna*, insisteixi a mirar-se el

conkurs cada nit i cridi la primera resposta que li passa pel cap. («Mr. Potato! Tòmàquets verds fregits! Crema agra i patates amb gust de ceba!».)

En resum: són molt bufons.

Tanmateix, com la majoria d'avis, no entenen gens ni mica què vol dir ser una noia, tenir setze anys i anar a tercer curs de l'institut.

—T'ha passat alguna cosa interessant a l'institut, avui? —pregunta l'àvia, i es neteja els costats de la boca amb el tovalló.

Remeno la mongeta tendra amb la forquilla i penso en com m'ha anat el dia a l'escola i en els deures que encara m'esperen dins la motxilla.

—Res de l'altre món —contesto—. M'han posat un munt de deures d'anglès perquè en Mitchell Wilson i els seus amics són una colla d'imbècils.

L'avi arrufa les celles, però l'àvia em pregunta què vull dir i li explico el comentari idiota d'en Mitchell.

—Doncs no entenc què volia dir —replica l'àvia—. Per què volia que li fessin un entrepà?

Respiro fondo.

—No volia que li fessin cap entrepà, iaia —li explico—. És una mena de broma idiota que els nois fan servir per dir que les noies han de ser a la cuina i que no haurien de tenir una opinió pròpia.

A mesura que parlo, vaig alçant la veu.

—Ja t'entenc. És veritat, en Mitchell no ha estat gaire encertat —comenta l'àvia, i passa la sal a l'avi.

Arronso les espatlles i fantasiejo per un instant com deu ser estar jubilat i poder-te passar el dia mandrejant amb la teva col·lecció de galls de ceràmica, totalment aliena a les realitats de l'institut d'East Rockport.

—El que ha dit... —Faig una pausa i recordo la pell de la Lucy Hernandez esquitxada de taques roents provocades per la vergonya. La imatge fa que a mi també em cogui la pell un moment, de la coroneta a la punta dels dits dels peus, però el que jo sento no és vergonya—. Trobo que ha estat totalment sexista.

M'alleuja poder-ho dir en veu alta.

—Em pensava que el fill del director era més ben educat —diu l'àvia, passant per alt el meu últim comentari.

—T'imagines què hauria fet la Lisa si li hagués passat alguna cosa semblant? —pregunta l'avi de sobte, i alça la vista de les *enchiladas* per mirar l'àvia—. T'ho pots arribar a imaginar?

Miro l'avi, encuriosida.

—Què vols dir? —pregunto—. Què hauria fet, la mare?

—No vull ni pensar-hi —replica l'àvia, i alça una mà com si fos un guàrdia que ens ordenés aturar-nos.

—La teva mare no hauria fet una cosa i prou —continua l'avi, que escura el plat per arreplegar un últim mos—. Hauria fet tot un seguit de coses. Hauria recollit signatures. Hauria fet una pancarta i l'hauria passejat per tota l'escola. Hauria esclatat d'ira.

És clar que la mare hauria fet tot això. Les llegendes sobre la seva rebel·lia adolescent es remunten fins abans de traslladar-se al nord-oest del Pacífic i unir-se a les Riot Grrrls. Com quan es va presentar a l'institut d'East Rockport amb els cabells tenyits d'un color blau llampant el dia després que el director anunciés que el codi de vestir de l'institut prohibia tots els colors de cabells que no fossin naturals. La van expulsar una setmana i els meus avis es van haver de gastar una fortuna per tapar-li el tint sense que li caiguessin els cabells. M'imagino per un instant com et deus sentir caminant pel passadís de l'institut mentre tothom et mira perquè portes els cabells del color d'un barrufet. Se'm posen els pèls de punta només de pensar-hi.

—El problema era que la teva mare sempre buscava brega —continua l'àvia abans d'acabar-se el te dolç que pren—. Tenia més coratge del que li tocava, massa *moxie*, com en diem per aquí, i això li va posar les coses molt difícils. I a nosaltres també, per més que ens l'estimem.

—Sí, ja ho sé —contesto.

Ja he sentit abans aquest discurs i, tot i que potser és veritat que va complicar la vida als avis, la noia de la Polaroid de la capsa de LA MEVA JOVENTUT MALGASTADA no sembla-

va trobar la vida tan dura. Semblava passar-s'ho bé. Semblava gaudir començant baralles, encara que no les guanyés sempre.

—Les bones notícies són que el gen rebel sembla haver sofert una mena de mutació estranya —diu en un to convençut, i llavors em somriu i comença a apilar els plats bruts.

—La nostra Vivian, sempre tan responsable —em lloa l'avi, i fins i tot m'acosta la mà callosa i gran i m'escabella com si jo tingués deu anys.

Els retorno el somriure, però de sobte em noto empenyada. No m'agrada empenyar-me amb l'avi. Ni amb l'àvia. Però tampoc m'agrada que em diguin responsable. Tot i que segurament (no, en realitat n'estic segura) és cert. Per això no dic res. Em limito a somriure i intento reprimir el mal humor.

Després de sopar, faig els deures (naturalment) i sec amb els avis a la sala d'estar (o el que els avis anomenen «l'habitació de la tele») i veiem *La ruleta de la fortuna*. L'àvia em fa riure cridant respostes ridícules («“Luck Be a Lady Tonight!”», «*La dama i el rodamon!*», «*My Fair Lady!*»). Accepto el cafè amb llet descafeïnat amb sucre que m'ofereix l'avi. Tanmateix, el cap se me'n va constantment cap a la cara dolguda de la Lucy i les rialletes d'en Mitchell i dels idiotes dels seus amics. La sensació de cremor que m'ha recorregut el cos durant el sopar em regira l'estómac. Em fa sentir inquieta.

Després del panell final del concurs, dic als avis que he de tornar a casa i, com de costum, protesten i intenten convence'm perquè em quedi una estoneta més, almenys fins que s'acabi *Dancing with the Stars*, però em disculpo, els faig un petó a cadascun a la galta i els dono les gràcies —com una noia responsable— per haver-me convidat a sopar.

—Pots venir sempre que vulguis, reina —diu l'avi mentre m'acompanya a la porta, i, en arribar-hi, em fa una abraçada ben forta i em sento culpable per haver-me irritat tant amb ell fa una estona.

En arribar a casa, m'estic una estona mirant programes ximples de televisió i trastejant el telèfon, fins que decideixo anar

a dormir i em poso el pijama, uns pantalons curts i una samarreta vella de les Runaways que la mare em va regalar un Nadal i on surt la Joan Jett (humana) quan era molt jove. Mentre em rento les dents, sento que s'obre la porta.

—Mama? —faig, sortint al passadís que du a la cuina.

—Hola, bonica —em saluda, i llança damunt el taulell les claus del cotxe, que s'aturen al costat de la batedora. Es planta al mig de la nostra cuina de la mida d'una capsa de llumins, mira el sostre i fa una llarga exhalació sorollosa—. Caram, quina nit —diu mentre es desfà la trossa.

L'espessa cabellera morena li cau esquena avall com un teló en acabar la funció. Va cap al frigorífic, dona una ullada a l'interior i jo m'acabo de rentar les dents i vaig a fer-li companyia.

—On és el menjar xinès que ens va sobrar l'altre dia? —pregunta mentre remena les carmanyoles i les llaunes de Dr. Pepper.

—Me'l vaig acabar jo —contesto amb cara de disculpa, i la mare arqueja les celles de broma i em mira per sobre la porta del frigorífic.

—Punyeta —remuga—. Bé, ningú s'ha mort per sopar un gelat a les deu de la nit. Almenys que jo sàpiga.

Treu un pot de mig litre de gelat de menta amb trossets de xocolata del congelador i va cap a la sala d'estar que tenim al costat de la cuina, l'habitació on passem la major part del temps que estem juntes. La segueixo. La mare s'escarxofa al seu lloc habitual del sofà desgastat i dona uns copets al seu costat per convidar-me a seure amb ella.

—Estàs bé? —li pregunto mentre s'empassa una cullerada de gelat i per fi es comença a relaxar una mica.

—Sí, només estic cansada —respon, i llavors arrufa les celles i agafa una altra bona cullerada de gelat—. Ens han apallissat des del moment que he arribat a la feina fins al moment que he marxat.

—Alguna cosa fastigosa o aterridora? —pregunto.

L'observo mentre s'empassa el gelat, repenja el cap al sofà i tanca els ulls breument. La mare encara és bonica, fins i tot amb la bata d'infermera de color lila amb margarides

minúscules estampades. Els cabells foscos li contrasten marcadament amb la pell pàl·lida, i, malgrat que és alta, es mou gràcilment. L'àvia diu que ens assemblem molt, tot i que no actuem igual, i espero que tingui raó, encara que estic força convençuda que no és veritat.

—No, per sort no hem vist res de gaire estrany. Només infeccions d'orina i de l'oïda tot el vespre.

De vegades la mare torna a casa explicant històries que ens fan riure a totes dues, com quan un nen es va entaforar pel nas un grapat de vitamines dels Picapedra.

Seiem una estona en silenci i llavors estiro la mà i acarono un dels seus braços llargs i pàl·lids. Em mira i somriu.

—Com t'ha anat a l'institut? —pregunta.

—Com sempre —contesto—. Ja saps com és l'escola.

—M'agrada que em donis tants detalls.

—És que no tinc res per explicar —insisteixo.

Evidentment, no és veritat. Qualsevol altra nit li hauria explicat el comentari idiota d'en Mitchell Wilson, la llàstima que m'ha fet la Lucy i com m'ha fet empenyar el senyor Davies a la classe d'anglès en castigar-nos a tots en comptes de resoldre l'autèntic problema. Potser fins i tot hauria admès que els avis m'han irritat quan m'han dit que jo era responsable. Tanmateix, per la manera com la mare arruga el front per intentar mantenir els ulls oberts, m'adono que està esgotada.

—De tota manera, s'ha fet tard i hauries d'anar a dormir. Faig pudor de sala d'urgències, però fes-me un petonet de bona nit, d'acord?

M'inclino i li faig una abraçada i un petó ràpid a la galta, i de camí cap al dormitori sento que la mare encén el televisor per relaxar-se. Tanco la porta, em fico sota els llençols i apago el llum de la tauleta de nit. Els estels fluorescents que tinc enganxats al sostre s'il·luminen com si em saludessin. Em poso els auriculars i penso en la capsa de sabates de LA MEVA JOVENTUT MALGASTADA de la mare. Busco música de les Riot Grrrls al telèfon i poso un tema titulat «Rebel Girl» d'un grup anomenat Bikini Kill.

Comença amb un ritme sincopat de bateria tan potent i

irat que tinc la impressió que si l'escolto prou fort potser em farà caure del llit. Llavors entra la guitarra.

Ara bé, la millor part és quan la cantant comença a cantar i la veu li surt de les entranyes com un coet que s'enlaira.

*La nena es creu la reina del barri,
té el millor tricicle de la ciutat.
La nena va amb el cap tan alt
que vull ser la seva millor amiga, i tant.
Nena rebel, nena rebel,
nena rebel ets la reina del meu món.*

La música repica, rugeix i espetega, i mentre l'escolto em torna a costar conciliar que la mare esgotada que devora gelat al sofà amb la bata d'infermera és la mateixa mare de la capsa de LA MEVA JOVENTUT MALGASTADA. La mateixa noia del ble de cabells de color ros platí que treu la llen-gua i mira la càmera amb uns ulls negres que no tenen cap por de lluitar.

Sé que ara està cansada, totalment esgotada i amoïnada perquè ha de pagar totes les factures. Però hi va haver una època en què ella escoltava aquesta música. Una època en què s'enrabiava, rugia i es rebel·lava. En què no era responsable. Hi va haver una època en què vivia fent molt de soroll. I això no l'hi pot prendre ningú.

Quan s'acaba la cançó, em quedo una estona ajaguda en silenci, premo l'opció de repetir i espero que la bateria torni a atacar.